

Ізюмський Д. М., к. е. н. Бовсуновська Г. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Питання забезпечення економічної і фінансової безпеки ринку страхових послуг, є досить актуальним в умовах постійно зростаючої конкуренції, необхідності подолання наслідків фінансової кризи, нестабільного соціально-економічного і політичного середовища. Ефективна діяльність страхового ринку здатна забезпечити підтримку у досягненні соціальної та економічної стабільності в суспільстві, забезпечити державу необхідними інвестиційними ресурсами. Досягнення оптимального рівня безпеки вітчизняного страхового ринку, залишається досить гальною проблемою, яка своєю чергою потребує ґрунтовного дослідження.

Фінансова складова безпеки страхового ринку зазнає впливу багатьох чинників, залежить від зовнішніх й внутрішніх факторів та визначається певними показниками, так званими індикаторами. Внутрішні фактори та їх вплив, як правило, пов'язані з нераціональною фінансово-економічною політикою керівників страхових організацій, результатом якої є неефективне управління фінансами, а відтак погіршення фінансового стану страховиків [1, с. 234].

Проведемо розрахунок та оцінку показників безпеки вітчизняного страхового ринку (табл. 1). Відповідно до чинного законодавства вона визначається за двома індикаторами, а саме [2]:

– рівнем проникнення страхування, що розраховується як відношення валових страхових премій до ВВП;

– часткою зібраних страхових премій трьох найбільших СК у загальному обсязі акумульованих страхових премій (крім страхування життя), цей показник є індикатором рівня концентрації страхового ринку за преміями.

Значення показника проникнення страхування постійно зменшується та вказує на близький до небезпечного рівень фінансової безпеки страхового ринку. Так, у 2013 році цей показник склав 1,97 %, а у 2016 році – 1,48 %. За три квартали 2017 року цей показник зріс до 3,21 % проте враховуючи сезонні коливання у обсязі

надання страхових послуг, на кінець року відповідне значення може сильно змінитися.

Таблиця 1. Індикатори фінансової безпеки страхового ринку України

Найменування індикатора	Рік				
	2013	2014	2015	2016	9 міс. 2017 р.
1. Рівень проникнення страхування, %	1,97	1,69	1,50	1,48	3,82
2. Частка надходжень страхових премій трьох найбільших СК у загальному обсязі надходжень страхових премій, %	13,5	15,6	14,7	18,9	21,3

Значення другого із наведених показників у період 2013–2015 років вказує на близький до незадовільного рівень безпеки, у 2016 році – небезпечний рівень. Спостерігається значна коливність даного показника з негативною тенденцією. За три квартали 2017 року значення цього показника дещо вищі, проте це можна пояснити також сезонністю у страхуванні.

Для наочного представлення отриманих висновків результати розрахунків відобразимо на рис. 1 та 2.

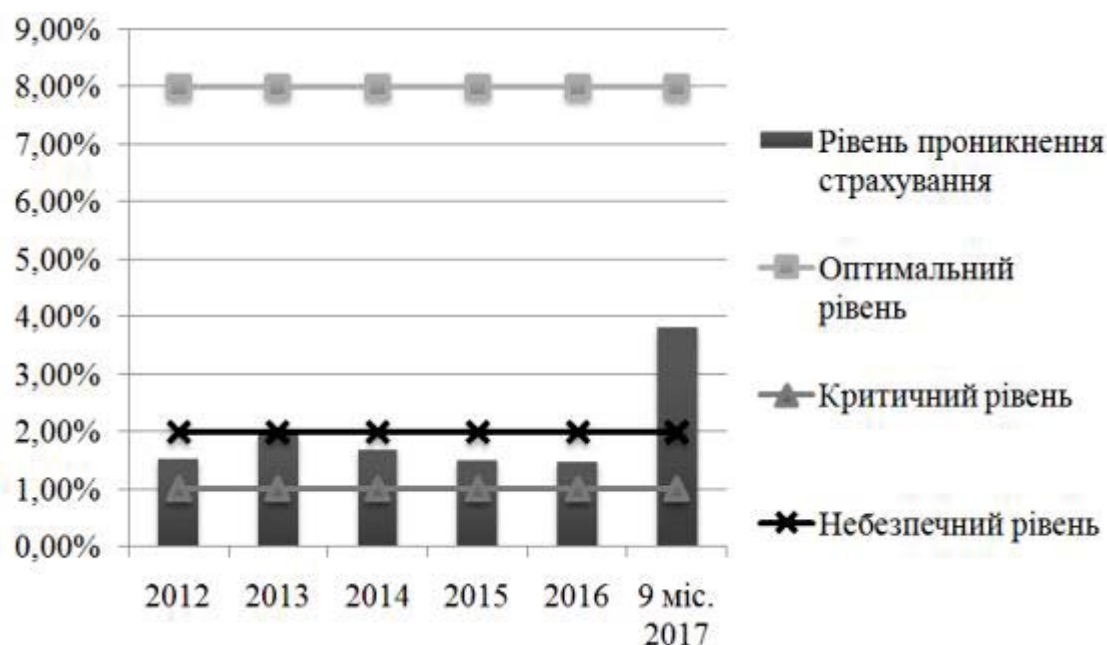

Рис. 1. Рівень проникнення страхування та його характеристичні значення

Загальний рівень безпеки страхового ринку характеризується значенням близьким до небезпечного. Найвищий рівень фінансової безпеки відмінений у 2013 році, найнижчий – у 2016 році.

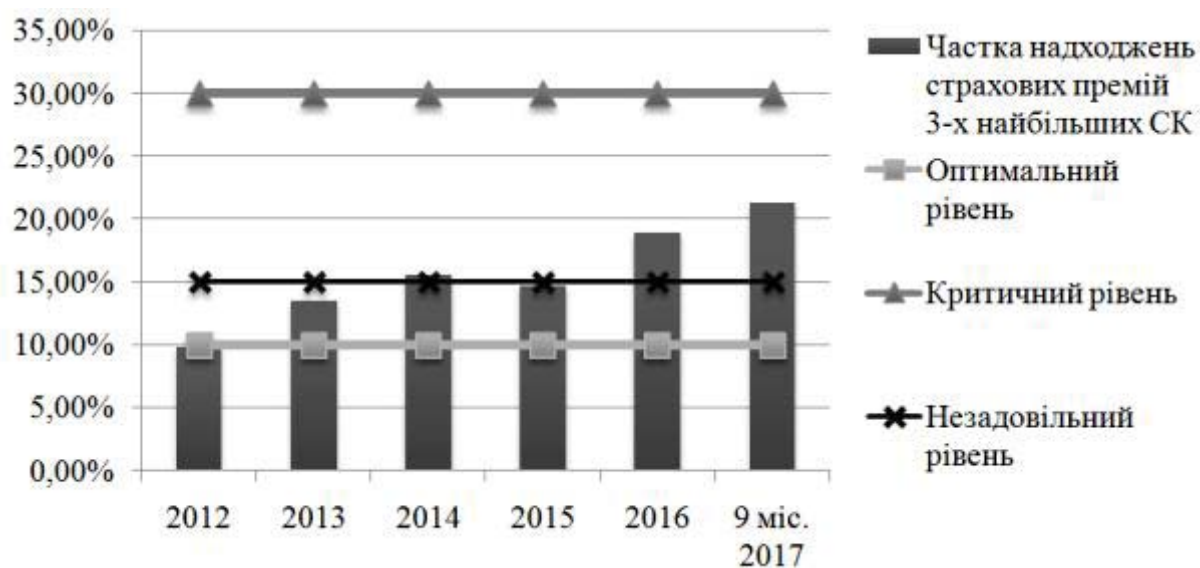

Рис. 2. Частка надходжень страхових премій 3-ох найбільших СК у загальному обсязі страхових премій та її характеристичні значення

Як висновок зазначимо, що у період з початку 2013 року до кінця 2017 року на страховому ринку України відмічено мінливі тенденції динаміки. Це є результатом впливу зовнішніх негативних факторів та проявом потреби до радикальних економічних змін відповідно до сучасних умов функціонування ринку страхування. Рівень розвитку ринку є недостатнім для виконання ним належної йому ролі в економіці країни. Тож пріоритетним завданням розвитку фінансового сектора в нашій країні повинно стати формування повноцінного страхового ринку.

Список використаних джерел:

1. Жабинець О. Й. Фінансова безпека страхового ринку України / О. Й. Жабинець // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. – Т. 21. – С. 233–237.
2. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekomendatsii>